

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

22 MAI 2012

Proposition de loi en vue d'accorder l'aide médicale urgente aux ressortissants de l'Union européenne séjournant en Belgique, qui ne bénéficient pas de l'aide sociale

(Déposée par Mme Freya Piryns et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

L'article 12 de la loi du 19 janvier 2012 a inséré, dans la loi du 8 juillet 1976 concernant les centres publics d'action sociale, un article *57quinquies* qui supprime le droit à l'aide sociale aux ressortissants de l'Union européenne et aux membres de leur famille durant les trois mois de leur arrivée en Belgique et durant la période qui suit lorsqu'ils ont introduit une demande de séjour en vue de travailler en Belgique (hypothèse visée à l'article 40, § 4, alinéa 1er, 1, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers), jusqu'à ce qu'ils aient un séjour permanent.

La conséquence de cette suppression du droit à l'aide sociale est que durant cette période, ils n'ont pas non plus droit à l'aide médicale urgente, prévue dans la loi du 8 juillet 1976, organique des CPAS, qui est limitée aux étrangers en situation irrégulière.

L'aide médicale urgente est une intervention financière du CPAS dans les frais médicaux d'une personne en séjour illégal qui n'a pas de ressources suffisantes pour payer ses soins de santé. Cette aide n'est pas versée directement à la personne, mais bien au médecin, à l'hôpital, au pharmacien, etc.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2011-2012

22 MEI 2012

Wetsvoorstel om dringende medische hulp te verlenen aan de in België verblijvende EU-onderdanen die geen aanspraak kunnen maken op maatschappelijke dienstverlening

(Ingediend door mevrouw Freya Piryns c.s.)

TOELICHTING

Bij artikel 12 van de wet van 19 januari 2012 werd in de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een artikel *57quinquies* ingevoegd, dat het recht op maatschappelijke dienstverlening afschaft voor de onderdanen van lidstaten van de Europese Unie en hun familieleden gedurende de drie maanden na hun aankomst in België en gedurende de daaropvolgende periode wanneer zij een verblijfsvergunning hebben aangevraagd om in België te werken, totdat zij een permanente verblijfsvergunning hebben verkregen (de hypothese als bedoeld in artikel 40, § 4, eerste lid, 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen).

Die afschaffing van het recht op maatschappelijke dienstverlening heeft met name tot gevolg dat zij tijdens die periode evenmin recht hebben op de dringende medische hulp waarin de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voorziet; voor dergelijke hulp komen immers alleen de in een onregelmatige situatie verkerende vreemdelingen in aanmerking.

Dringende medische hulp is een financiële tegemoetkoming van het OCMW in de geneeskundige kosten van een hier illegaal verblijvende persoon die over onvoldoende middelen beschikt om zijn medische verzorging te betalen. Die hulp wordt niet rechtstreeks aan de betrokkenen uitgekeerd, maar wel aan de arts, het ziekenhuis, de apotheker enzovoort.

Le changement législatif intervenu signifie que ces personnes ne pourront plus compter que sur la charité des médecins et des hôpitaux en cas de problème de santé nécessitant l'urgence !

Concrètement, cela veut dire que si une personne européenne — en situation d'indigence — se présente, durant les trois mois de son arrivée en Belgique (ou après si elle a introduit une demande de séjour en vue de travailler), à l'hôpital car elle est sur le point d'accoucher, ou a été renversée par une voiture ou est en phase terminale d'un cancer par exemple, l'hôpital en question sera confronté à la situation suivante : soit il l'hospitalise à ses frais soit il la refuse et s'abstient de porter assistance à une personne en danger.

Les citoyens européens concernés seront les seules personnes en Belgique à ne pas avoir d'accès aux soins en cas de problème médical. Ils se trouvent moins bien traités que les personnes en situation irrégulière qui ont droit à l'aide médicale urgente.

Une telle situation n'est pas acceptable dans notre système de protection sociale, elle n'est pas tenable pour les hôpitaux et praticiens de la santé confrontés au problème et elle est discriminatoire pour les indigents européens concernés qui sont les seules personnes indigentes en Belgique à se trouver sans aucun accès aux soins, alors que les étrangers en situation illégale ont droit à l'aide médicale urgente.

Il convient dès lors d'y remédier en étendant le système de l'aide médicale urgente, prévu pour les personnes en situation illégales, aux ressortissants de l'Union européenne privés du droit à l'aide sociale.

De desbetreffende wetswijziging leidt ertoe dat die mensen bij een spoedeisend gezondheidsprobleem alleen nog zullen kunnen rekenen op liefdadigheid vanwege de artsen en ziekenhuizen !

Wanneer een behoeftige EU-burger (bijvoorbeeld : een vrouw die op het punt staat te bevallen, iemand die door een auto is aangereden of een terminale kankerpatiënt) zich in het ziekenhuis meldt gedurende de eerste drie maanden na zijn of haar aankomst in België (of eventueel na een langere periode als de betrokkenen een verblijfsvergunning heeft aangevraagd om hier te werken), dan staat dat ziekenhuis met de huidige stand van de wetgeving voor de volgende keuze : ofwel wordt de betrokkenen op eigen kosten opgenomen, ofwel weigert het ziekenhuis hem of haar en ziet het dus af van bijstand aan een persoon in gevaar.

De in dit geval verkerende EU-burgers zijn de enige mensen in België die bij een medisch probleem geen toegang hebben tot zorg. Zij worden minder goed behandeld dan illegalen, die wél recht hebben op dringende medische hulp.

Een dergelijke situatie is in onze regeling van sociale bescherming niet aanvaardbaar, niet houdbaar voor de ziekenhuizen en de gezondheidswerkers die voor het probleem komen te staan, én discriminerend voor de betrokken behoeftige Europeanen; zoals reeds aangegeven vormen zij immers de enige categorie van behoeftigen aan wie in België elke toegang tot zorg wordt ontzegd.

Dat moet bijgevolg worden rechtgezet door de regeling inzake dringende medische hulp waarin voor illegalen is voorzien, uit te breiden tot de onderdanen van de Europese Unie die thans geen aanspraak kunnen maken op maatschappelijke dienstverlening.

Freya PIRYNS.
Cécile THIBAUT.
Zakia KHATTABI.

* * *

* * *

PROPOSITION DE LOI**Article 1**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution

Art. 2

Ajouter à l'article 57, § 2, 1 de la loi du 8 juillet 1976, organique des centres publics d'action sociale, la partie de phrase suivante :

«et à l'égard des ressortissants des États membres de l'Union européenne et aux membres de leur famille visés à l'article 57*quinquies*.»

Art. 3

À l'article 57*quinquies* de cette même loi du 8 juillet 1976, entre les mots «aide sociale» et les mots «aux ressortissants des États membres de l'Union européenne» ajouter les mots «, à l'exception de l'aide médicale urgente,».

26 avril 2012.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt en aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 57, § 2, 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt aangevuld met het volgende zinsdeel :

«, en om onderdanen van lidstaten van de Europese Unie en hun in artikel 57*quinquies* bedoelde familieleden;»

Art. 3

In artikel 57*quinquies* van dezelfde wet worden de woorden «, behoudens dringende medische hulp,» ingevoegd tussen de woorden «In afwijking van de bepalingen van deze wet is» en de woorden «de maatschappelijke dienstverlening door het centrum niet verschuldigd aan onderdanen van lidstaten van de Europese Unie en hun familieleden».

26 april 2012.

Freya PIRYNS.
Cécile THIBAUT.
Zakia KHATTABI.